

'Ayşe Teyze'ye ekonomiyi sevdiren yazar

Türkiye'nin yetiştirdiği en iyi ekonomi yazarlarından biri, Güngör Uras. Neredeyse yarım asırdır kaleme aldığı yazılarıyla ekonomiyi yalın bir şekilde anlatarak bütün kesimlerin beğenisini kazandı. Onun yazılarında kullandığı 'Ayşe Teyze' karakterini bilmeyen yoktur. Şu anda Milliyet ve Dünya gazetelerinde yazılarını sürdüren Uras, bugüne kadar 10 binden fazla yazıya imza attı...

ELA GÖKMEN

O, ekonomi gazeteciliğinin duayenlerinden... Yazılarında yarattığı 'Ayşe Teyze' karakteriyle ekonomiyi herkese sevdiren ve bütün kitlelerin beğenerek okuduğu bir isim... Aynı zamanda akademisyen de olan Prof. Dr. Güngör Uras'tan bahsediyoruz...

Devlet Planlama Teşkilatı'nda (DPT) planlamacıyken, ekonominin bugünkü kadar bilinmediği bir dönemde halka ekonomiyi yalın bir dille anlatarak gazetecilik hayatına başladı. Uras, neredeyse yarım asırdan bu yana ara vermeden ekonomi yazıları kaleme alıyor....

Araştırmayı seven kişiliği, akademi dünyasında profesörlüğe kadar

yükselmesini sağladı. Uzun yıllar Marmara Üniversitesi'nde dersler veren Güngör Uras, Dünya, Milliyet ve Sabah gibi gazetelerde Güngör Uras, Tefik Güngör, Ali Rıza Kardüz gibi farklı imzalarla 10 binin üzerinde köşe yazısı yazdı...

Uras, ekonomi gazeteciliğine farklı bir bakış açısı kazandırıp önemli katkılar sağlamayı başardı. Ayşe Teyze'ye de ekonomiyi sevdiren Uras, farklı kesimleri çeken bir yazım tarzına sahip. Güneş Gazetesi'nde 'Ekonominin Fotoromanı'nda olaylarla dalga geçerken, Sabah ve Milliyet gazetelerinde ekonomi-politika yazıları kaleme aldı. Dünya Gazetesi'nde ekonomi ağırlıklı ve Ali Rıza Kardüz mahlasıyla yemek yazılarıyla farklı kesimlere hitap etti. Halen Milliyet ve Dünya gazetelerinde yazılarını sürdürüyor. Uras, sorularımızı yanıtladı.

TÜSİAD GENEL SEKRETERLİĞİ YAPTI

Gazeteciliğe başlama hikayenizden kısaca bahseder misiniz?

İlk yazılarımı 1968 yılında Türkiye İktisat Gazetesi'nde yazmaya başladım. TOBB tarafından çıkarılırdı. Baş yazarı Namık Zeki Aral'dı. Aral, Rağsan Ecevit'in babasıdır. Namık Zeki Aral'ın teşviki ile bugün Dünya Gazetesi'nde yazdığım gibi Türkiye İktisat Gazetesi'nin ikinci sayfasında her hafta köşe yazıları yazıyordum.

1974'de TÜSİAD'ın ilk genel sekreteri olarak İstanbul'a geldiğimde o yazılar kesildi. 1980'den sonra, önce İzmir'de Rapor Gazetesi'nde isimsiz olarak birinci sayfadan günün yorumunu yazdım. Sonra Güneş'te üç yıl Ekonominin Fotoromanı başlığı altında haftanın ekonomik gelişmelerini mizah gözlüğü ile değerlendirdim.

Dünya Gazetesi'nde 1983'ten itibaren 'Olayların İçinden' adlı köşe yazısını yazmaya başladım. O tarihten beri aynı köşede hiç ara vermeden yazıyorum. Sabah'ta on yıldan fazla yazdım. Aynı dönemde Sabah'ın yan kuruluşu olan Yeni Yüzyıl'da da yazıyordum. 1998 yılında Milliyet'te yazmaya başladım. Şimdilerde her gün Dünya ve Milliyet'te köşe yazılarım yayınlanıyor. NTV Radyo'da her sabah saat 08:25'te 'Ayşe Teyze Ne Yapsın' programında ekonomiyi anlatıyorum. NTV televizyonunda pazartesi günleri 11:30'da Sokağın Ekonomisi programını yapıyorum.

Bu alana sizi kim yönlendirdi? Kaç yıldan bu yana yazıyorsunuz?

Ben bu alana gazeteci olarak başlamadım. DPT'de çalışan bir uzman olarak değişik konularda araştırmalar yapıyorduk, birikimlerimiz oluyordu. Türkiye de o dönemde ekonomi konusunda bakir bir ülkeydi. 'Sen bu konuları izliyorsun, halka anlat' diye Namık Kemal Aral'dan davet aldım. Aslında yazı yazmaya daha önce başlamıştım. Atatürk'ün kurduğu Türk Kooperatifçilik Kurumu'nun Karınca Dergisi'nde kooperatifçilik ve ekonomi konularında yazılarım yayınlanıyordu. Türk Ekonomi

ÜÇ FARKLI İSİMLE YAZIYOR

Prof. Dr. Güngör Uras, Ankara doğumlu. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da TED Yenişehir Koleji'nde tamamlayan Uras, 1955 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Mali Şubesi'nden mezun oldu. 1988 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde doçentliğe hak kazandı. 1994 yılında Marmara Üniversitesi'nde profesör oldu. Çalışma hayatında Halk Bankası genel müdürlüğü ile başlayan Uras, daha sonra Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı'nda (DPT) iktisadi planlama uzmanı olarak görev yaptı. 1974-1980 yılları arasında TÜSİAD genel sekreterliği görevinde bulundu.

Akgıgorta İdare Meclisi başkanlığı yapan Uras, 1993 yılına kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde öğretim görevlisi, 2001 yılına kadar da Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı.

1968 yılında Türkiye İktisat Gazetesi'nde köşe yazarlığına başlayan Uras, sırasıyla Rapor, Tercüman, Güneş, Sabah, Yeni Yüzyıl, Dünya ve Milliyet gazetelerinde köşe yazarlığını sürdürdü. Halen Dünya ve Milliyet gazetelerinde yazmaya devam eden Uras, evli ve bir çocuk babası.

Uras, 1980 yılından itibaren Prof. Dr. T. Güngör Uras, T. Güngör Uras, Güngör Uras, Tefik Güngör, Ali Rıza Kardüz imzaları ile 10 bin civarında makale yazdı.

TÜRK HALKI YORULDU

Türkiye'nin içinde bulunduğu süreci değerlendirmesini istediğimiz Gungör Uras, yaşanan olaylar nedeniyle Türk halkının yorulduğuna dikkat çekiyor. "Referandum falan önemli değil. Türk halkı yoruldu. 15 Temmuz belası, FETÖ davası, terör, Suriye ve Irak'taki çatışmalar, Rusya ve ABD ile aramızın bozulması Türk toplumunu yordu" yorumunu yapan Gungör Uras, insanların mutsuzluğunu ortadan kaldırmak için toplum olarak silkinip sakin bir ortama geçiş yapmamız gerektiğini vurguluyor.

Kurumu ve DPT tecrübeleri yazı yazmamı kolaylaştırdı..

Gazeteciliğe başlarken hayalleriniz, beklentileriniz nelerdi?

Gazeteci olarak yazmaya başlamadım. Yazı yazarak gazeteci oldum. Yazdığım yazılarda önce kendim öğrenip sonra başkalarına anlatmaya çalışıyorum. 2002'den itibaren gazetecilikten başka hiçbir işim yok. Hayata yazı yazarak başladım gazeteci oldum.

BASİTLEŞTİREREK ANLATIRIM

Yazılarınızda çok sık kullandığınız Ayşe Teyze örneği nasıl doğru anlatır mısınız?

Ekonomi konusunda bugün politikacılarımız, işadamlarımız ve halkımız daha fazla bilgi sahibi. Halbuki bizim zamanımızda ekonomi bu kadar gelişmiş değildi. Benim yazılarım halka bilgi veren yazılardı. DPT'nin amacı planlama yapmaktı. Benim görevim de yaptığımız işleri halka basit olarak anlatmaktı. Karşıdaki bilmeyenlere basitleştirerek anlatacağım. Benim de farkım o oldu. Ben basitleştirerek anlatırım olayları.

Sektöre yeni gençler kazandırken nelere dikkat ediyorsunuz? Şu anda nerelerde ders veriyorsünüz?

Şu anda üniversitelerle bir ilişkim yok. Üniversitelerden, eski fakültemden talep olmadığı için ilişkim yok. Talep olsa öğrencilerime ekonomiyi anlatmaktan zevk ve mutluluk duyarım.

ARAŞTIRMAYI ÇOK SEVİYOR

Akademisyen olmak mı daha heyecan verici yoksa köşe yazmak mı?

Hepsi güzel. Zaten benim hayatım araştırma ve yayımla geçti. Akademisyenliğin esası araştırma ve yayındır, tatlı

tarafı da çocuklara, gençlere anlatmaktır. Araştırmayan, yayın yapmayan bir akademisyen düşünülemez. Öğrencilere bunları basitleştirerek anlatmak çok daha güzel bir şey.

Yazılarınızı yazarken sizi besleyen şeyler neler?

Bütün mesele araştırma yapmak. Örneğin bugünlerde benim derdim kırmızı biber. Kırmızı biber fiyatları arttığı için hükümet ithalat kapısını açıyor. Kırmızı biber üretimi neden azaldı? Nereden kırmızı biberi ithal edeceğiz? Onu merak ediyorum... Gazetelerde bir haber yayınlandı. Mimarlar Odası'nın itirazı ile Zeytinburnu'ndaki tank bakım fabrikasının imarı azaltıldı. 33 kat olacaktı düşürüldü. Şimdi milli tankı üretmeye çalışıyoruz ama önceden tank fabrikamız varmış. Bu fabrika ne olmuş? Şimdi bunları araştıracağım. Dün gece bunları düşünmekten uyuyamadım.

10 BİNİN ÜZERİNDE MAKALE

Güngör Uras, Tefrik Güngör, Ali Rıza Kardüz gibi farklı imzalarla 10 binin üzerinde köşe yazısı yazdınız. Ekonomi gazeteciliğine farklı bir bakış açısı kazandırıp katkı sağladınız. Ayşe teyzeye de ekonomiyi sevdiren bir yazar olarak bunu nasıl başardınız?

Esas olan bu yazıları farklı kesimlere yazdım. Mesela Güneş Gazetesi'nde 'Ekonominin Fotoromanı'nda olaylarla dalga geçiyordum. Sabah ve Milliyet'te ekonomi-politik yazdım. Dünya'daki yazılarım ekonomi ağırlıklı. Ali Rıza Kardüz adıyla yemek yazıları yazıyorum.

Gazeteciliğe başladığınızda hayalleriniz, beklentileriniz nelerdi? Bunlara ulaşabildiniz mi?

Benim hiç hayalim yoktur, gerçekçiyim. Maalesef hiç hayal kuramam.

Türkiye’de gelecek hakkında hiç tahminim olamıyor. Hiçbir işe girdiğimde sonunda şunu yapacağım diye başlamadım çünkü olmuyor. Türkiye’de şartlar ve şanslar etkili oluyor.

Türkiye gazetecilik açısından şu anda nasıl bir tablo çiziyor? Sizin mesleğe başladığınız günden bugüne neler değişti?

Bütün mesele Türkiye’de okuyucunun da yazarın da gazetecinin de bilgi seviyesi daha ileriye gidiyor. Ne var ki, gazeteler her türlü haberi veremez, her türlü yazıyı yayınlamaz hale geldi.

Milliyet ve Dünya gazeteleri sizin için ne ifade ediyor?

Nezih Demirkent, Dünya’yı gerçek bir ekonomi gazetesi yaptı. Kızı Didem Demirkent babasının bayrağını taşıyor. Yukarılara çıkardı. Dünya, Anadolu’yu İstanbul’a tanıtan, Anadolu’da bir ekonomi olduğunu İstanbullulara anlatan bir gazete. Milliyet’e gelince Türkiye’de ilk iki gazeteyi say dediğinizde Milliyet, Hürriyet denilir. Milliyet’in ayrı yeri var... Şimdi gazeteler tirajına göre değerlendiriliyor eskiden etkinliğine göre değerlendirilirdi. Eskiden devlet dairelerinde gazetelerin masadaki sıralaması çok önemliydi. En iyi haberi veren en etkili gazete en üstte yer alırdı.

Türkiye dünyada hak ettiği yerde mi sizce?

Hak ettiğimiz yer burası ki buradayız. Hakın ölçüsü ne? Kişi başı üretim ve milli gelir, hukuk, fikir hürriyeti, eğitim, bilim ve teknoloji düzeyi. Bu ölçülere göre biz neredeysek oradayız. Bu sıralamayı biz yapmıyoruz, her ülkenin yeri belli.

AB OLMAZSA OLMAZ

Avrupa Birliği (AB) ile yaşanan süreci nasıl değerlendiriyorsunuz? Türkiye AB’den uzaklaştı mı, koptu mu sizce? Bundan sonra neler yapılmalı?

AB olmazsa olmaz. Osmanlı’dan beri Türklerin gönlünde yatan Avrupa ile eşit

şartlara sahip olmaktır. Gelirde, eğitimde, bilimde, hukukta eşitlik... Biz AB’ye gireceğiz ama mili gelirimiz az olsun, sanayileşmeyelim, kalkınmayalım dersek AB’de yerin olmaz.

Batılı ülkelerin ve ABD’nin müslüman ülkelere yönelik uygulamaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Batı ülkeleri yerine laik Batı dünyası diyelim. Laik dünyada, laik ülkelerde size dininizi sormuyorlar. Siz illa da ben müslümanım, farklıym derseniz, İslam dinini politikaya alet ederseniz rahatsız oluyorlar. Bir de şanssız gelişmeler oldu. Müslümanların oluşturdukları terör örgütleri, müslümanların karışıklı terör, çok yanlış bir anlamaya yol açtı. Terör ile müslümanlar birleştirildi. Kendiniz dininizi ortaya çıkartırsanız onlar şaşırıyorlar. AB’ye tam üyelik teklif ettiklerinde de biz müslümandık.

TAM BİR PROGRAM GEREKLİ

Brexit sonrasında Avrupa Birliği dağılacak gibi tartışmalar var. Sizin bu konudaki düşünceleriniz neler?

Avrupa Birliği öyle kısa sürede 5-10 yıllık bir dönemde dağılmaz. Ama uzun sürede ne olur bilemiyorum.

Referandum hakkında ne düşünüyorsunuz? Referandum sonrası nasıl bir Türkiye görüyorsunuz? Dünya ile ilişkilerimiz düzelecek mi dersiniz?

Referandum yapıldı. Sonuç belli.. Ama Türk halkı yoruldu. 15 Temmuz belası, FETÖ davası, terör, Suriye ve Irak’taki çatışmalar, Rusya ve ABD ile aramızın bozulması Türk toplumunu yordu. Silkelenmemiz lazım. İnsanlar mutsuz. Sakin bir ortama geçmeliyiz. Mutluluk para değil.

Kısa ve orta vadeli ekonomik beklentileriniz neler?

Kısa ve orta vadede bir şey değişeceğini zannetmiyorum. Kısa ve orta vadede değişim için parça parça değil, bütün bir programa ihtiyaç var.

TÜRKİYE’DE MESLEK KURULUŞLARI ÖNEMLİDİR

Odamız hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Türkiye’de meslek kuruluşları önemlidir. İSMMM gibi meslek kuruluşlarının ülke sorunlarına sahip çıkması halkı mutlu eder. İSMMM’nun kayıt dışı ile mücadelesi önemlidir... Kayıt dışı mücadelede başarıya ulaşabilmesi ancak ‘Nereden Buldun Kanunu’nun uygulanması ile mümkün olabilir...